

Opatření Evropské komise pro zajištění dostatku cukru na trhu EU

THE EUROPEAN COMMISSION MEASURES TO PROVIDE SUGAR SUFFICIENCY ON THE UNION MARKET

Dne 7. 3. 2011 bylo uveřejněno nařízení Evropské komise č. 222/2011 z 3. 3. 2011 na výjimečná opatření směřující k uvolnění cukru a isoglukózy nepodléhajících kvótám na trh Evropské unie při snížené dávce z přebytku v hospodářském roce 2010/2011.

Evropská komise stanovila množství 500 tis. t cukru, vyrobeného nad rámec kvót, na který se nebude vztahovat poplatek z přebytku v případě, že cukr bude uvolněn na vnitřní trh EU. Poplatek z přebytku byl pro účely tohoto nařízení stanoven jako nulový, zatímco poplatek v řádné výši by činil 500 EURO.t⁻¹ cukru. Žadatelem mohl být pouze schválený podnik vyrábějící cukr, kterému byla pro hospodářský rok 2010/2011 přidělena produkční kvóta.

Dle tohoto nařízení si mohly cukrovarnické podniky v zemích EU požádat o osvědčení na prodej cukru nad kvótu na trhu EU, a to až do výše 500 tis. t cukru pro celou EU. Administraci tohoto výjimečného krátkodobého opatření v ČR prováděl Státní zemědělský intervenční fond (SZIF). U cukru uplatněném v tomto režimu musela být zaplacená minimální cena cukrové řepy.

Cukrovarnické podniky podávaly žádosti na prodej cukru vyrobeného nad kvótu na trh EU v týdenních cyklech. Každý týden bylo možné podat pouze jednu žádost, podané žádosti nebylo možné vzít zpět nebo je pozměnit. Cukrovarnické společnosti podaly Žádosti o osvědčení na prodej cukru nad kvótu na trhu EU od 14. 3. do 18. 3. 2011, tedy hned v prvním týdnu, i když lhůta pro podávání žádostí byla teoreticky až do 24. 6. 2011.

V České republice podalo žádosti o osvědčení všech pět společností, na celkové množství 24 894 t cukru, a SZIF nahlásil do Evropské komise počet přijatých žádostí o osvědčení na prodej cukru nad kvótu na trhu EU a požadované množství cukru.

Protože požadavky cukrovarů překročily Komisí stanovené množství 500 tis. t cukru, vyrobeného nad rámec kvót, vydala 25. 3. 2011 Evropská komise nařízení č. 293/2011 o stanovení přidělového koeficientu, kterým stanovila přidělový koeficient ve výši 67,106224 %. Komise současně tímto nařízením zamítla žádosti o osvědčení podané od 21. 3. do 25. 3. 2011 a období pro podávání žádostí o osvědčení ukončila k 28. 3. 2011.

Požadavky na celkové množství 24 894 t cukru, podané českými výrobci cukru, byly kráceny tímto koeficientem a SZIF vydal 1. 4. 2011 českým cukrovarům osvědčení na celkové množství 16 705 t cukru nad kvótu na prodej na trhu EU.

Cukrovarnické podniky musely SZIF prokázat, že veškerá množství, na která byla vydána osvědčení, byla uvolněna na trh Evropské unie, a to do konce druhého měsíce následujícího po měsíci, ve kterém bylo vydáno osvědčení, tedy do 30. 6. 2011.

V průběhu června 2011 cukrovary doložily doklady o uvolnění průmyslového cukru na trh EU a SZIF 1. 7. 2011 nahlásil do Evropské komise množství cukru, uvolněného na trh EU po uplynutí lhůty pro předložení důkazů o uvolnění cukru. SZIF bude ještě provádět kontrolu rozdílu mezi celkovou výrobou

cukru nad kvótu a množstvím, které bylo využito v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení Komise č. 967/2006. Pokud zbývající množství cukru vyrobeného nad kvótu u výrobce cukru jsou nižší než množství, na které výrobce cukru zažádal o osvědčení, podléhá poplatku 500 EURO.t⁻¹ cukru.

Toto opatření bylo jedním z několika krátkodobých výjimečných opatření, které Evropská komise přijala v roce 2011 z důvodu nedostatku volného cukru na trhu EU a nedostatečného zásobování zpracovatelů cukru v EU. Komise reagovala na nedostatečné zásobování EU cukrem například otevřením tendrů na dovoz cukru se sníženou sazbou cla nařízením Komise č. 634/2011 z 29. 6. 2011. Tendrů se může zúčastnit jakýkoliv subjekt usazený v EU. Je stanoveno pět dílčích nabídkových řízení, poslední končilo 28. 9. 2011.

Nařízením Komise č. 302/2011 z 28. 3. 2011 byla stanovena výjimečná dovozní kvóta 300 tis. t cukru na dovoz cukru ze třetích zemí za nulové clo (koeficient přidělení byl 1,8053 %). Toto množství bylo navýšeno nařízením Komise č. 589/2001 ze dne 20. 6. 2011 o dalších 200 tis. t cukru (koeficient přidělení byl 1,2828 %). Žádosti o dovozní licence mohli předkládat pouze obchodníci splňující historii obchodování dle čl. 5 nařízení Komise č. 1301/2006 (obchodování s cukrem se třetími zeměmi v předchozích dvou letech) a výrobci cukru.

Nařízením Komise č. 396/2010 ze 7. 5. 2010 o otevření celní kvóty pro průmyslový cukr bylo pozastaveno ukládání dovozního cla na průmyslový cukr v množství 400 tis. t pro hospodářský rok 2010/2011 pro období od 1. 10. 2010 do 30. 9. 2011.

SZIF, Odbor rostlinných komodit

Státní zemědělský intervenční fond je akreditovanou platební agenturou – zprostředkovatelem finanční podpory z EU a z národních zdrojů. V rámci společné zemědělské politiky se v EU uplatňují tři zásady – společný trh pro zemědělské produkty při společných cenách, zvýhodnění produkce ze země unie na úkor vnější konkurence a finanční solidarita, financování ze společného fondu, do něhož všichni přispívají. Tržní opatření Společného evropského trhu řeší výkyvy poptávky a nabídky na trhu a zabezpečují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší stabilitu v podnikání.

Pravidla režimu **Stanovení a správy produkčních kvót cukru** se řídí nařízením Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. 10. 2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty, ve znění pozdějších předpisů, nařízením Komise (ES) č. 952/2006 ze dne 29. 6. 2006 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 318/2006, pokud jde o řízení vnitřního trhu s cukrem a režim kvót, ve znění pozdějších předpisů, a nařízením vlády č. 337/2006 z 21. 6. 2006 o stanovení některých podmínek provádění opatření společné organizace trhů v odvětví cukru, ve znění pozdějších předpisů.